

Suomen OISTAT-keskus ry | www.oistat.fi | oistat.org

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

SUOMEN OISTAT-KESKUS LYHYESTI

Suomen OISTAT -keskus on kansainvälisesti sekä kansallisesti arvostettu asiantuntijaverkosto ja riippumaton esittävän taiteen alan kansainvälinen yhteistyöjärjestö. Keskuksen päämääränä on luoda, ylläpitää ja kehittää kansainvälistä vuorovaikutusta lavastus-, puku-, valo- ja äänisuunnittelun, teatteriarkkitehtuurin sekä teatteritekniikan yhteistyöelimenä. Suomen OISTAT -keskuksen kautta suomalaista esitystaidetta, sen tutkimusta ja teatteritekniikka-osaamista välitetään ammattitaitoisesti sekä näkyvästi koko maailmassa. Suomen OISTAT -keskus pyrkii järjestämään myös kotimaassa kansainvälisiä kokouksia ja konferensseja sekä alan tapahtumia ja seminaareja yhteistyössä yhteisöjäsentensä kanssa. Suomen OISTAT -keskus on aktiivinen kansainvälisen skenografian alan World Stage Design, WSD -kilpailunäyttelyn ja Scenofest -tapahtuman toimija sekä nelivuositain Prahassa järjestettävän skenografian maailmannäyttely Prahassa Kvadriennaalin, PQ -kilpailunäyttelyn Suomen osaston pääjärjestäjänä.

OISTAT on lyhenne järjestön ranskankielisestä nimestä Organisation Internationale des Scénographes, Techniciens et Architectes de Théâtre, josta yleisesti käytetään englanninkielistä käännöstä International Organization of Scenographers, Theatre Architects and Technicians. Suomen OISTAT -keskus on perustettu 1975 ja se on vakiinnuttanut asemansa yhtenä kansainvälisen järjestön aktiivisimmista kansallisista keskuksista.

VUODEN 2023 TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Vuoden 2023 toiminta keskittyy erityisesti vuoden 2023 Prahassa kvadriennaalin valmisteluun, eli näyttely Suomen kansallisen osaston suunnitteluun ja toteutukseen. Kotimaan jäsenistölle ja sidosryhmille jatketaan onnistunutta webinaaritoimintaa.

TOIMINNAN TAVOITTEET

Oistat parantaa taiteellisen ja luovan työn edellytyksiä

Suomen OISTAT –keskus välittää jäsenilleen tietoa esittävien taiteiden audiovisuaalisuuden kehityksestä ja tapahtumista. Samalla Suomen keskuksen edustajat välittävät tietoa suomalaisesta osaamisesta eri komissioiden kautta kansainvälisille kollegoilleen.

Suomessa tavoitteemme on edistää jäsentemme aktiivista osallistumista alojemme kansainväliseen toimintaan mm. kattojärjestömmen komissioissa ja työryhmissä, näyttelyissä, konferensseissa ja koulutustapahtumissa sekä lisäksi pyrimme välittämään tietoa näistä tapahtumista, erilaisista julkaisuista ja alaamme koskevista ilmiöistä. Ylläpidämme ja kehitämme yhteistyötä muitten alamme toimijoiden, kuten järjestöjen ja koulujen kanssa. Edellä mainittujen tavoitteidemme kautta pyrimme yleisemmin edistämään esittävien taiteiden taiteellista ja teknistä laatua, tunnettuutta sekä asemaa Suomen kulttuurikentällä.

Esittävien taiteiden piirissä esitystoiminnan ekologisuuteen liittyvät kysymykset ovat kansainvälisesti heräämässä oleva teema, jota Suomen OISTAT-keskus haluaa olla tuomassa myös maassamme kentällä käytävään keskusteluun. Ainoana järjestönä Suomessa OISTAT kytkee yhteen myös teatteritekniikat (kuten laitosteattereiden käyttöpäälliköt) ja teatteriarkkitehdit, joiden tehtävänkuviiin kestävä kehitys luontevasti linkittyy.

Oistat edustaa kansainvälisesti

Suomen OISTAT-keskus on myös kansainvälisesti arvostettu kulttuurin kentän toimija, joka edistää edustamiensa alojen (lavastustaide, pukusuunnittelu, valosuunnittelu, äänisuunnittelu, teatteritekniikka, teatteriarkkitehtuuri, edellämainittujen tutkimus ja koulutus) verkostoitumista, tunnettuutta ja kehittymistä.

Kansainvälinen liikkuvuus suomalaisessa teatterikentässä on huomattavasti pienempää kuin monilla muilla taiteenaloillamme. Aidosti monikulttuurisuutta yhteiskunnassa laajemmin tukeva taide- ja kulttuuritoiminta vaatii taustalleen tekijöitä ja kentän, jossa on vilkasta kansainvälisten vaikutteiden vaihtoa. Näyttämötaiteissa juuri visuaalisten alojen edustajat ovat työnsä pienemmän kielisidonnaisuutensa ansiosta luontevia liikkujia. Suomen OISTAT-keskus tukee työllään myös laajempaa tavoitetta monikulttuurisuuden tukemiseksi.

Kotimaassa tarjoamme toimivan kanavan kansainvälisten yhteyksien solmimiseen ja kansainvälisten ilmiöiden ja trendien seuraamiseen. Jäsenemme siirtävät edelleen saamaansa tietämystä ja osaamista edelleen teatterin, teatteriarkkitehtuurin ja koulutuksen kentälle.

Toiminnalla on jatkuvuutta

Suomen OISTAT-keskus on pieni, mutta taloudellisesti vakaa ja vastuullisesti toimiva järjestö rahoittaen toimintaansa osittain jäsenmaksuilla, mutta on riippuvainen julkisesta tuesta, joka mahdollistaa hallituksen jäsenten ja komissioiden edustajien osallistumisen kansainvälisiin kattojärjestön kokouksiin.

Kotimaan toiminnan mittareina voidaan pitää keskuksen järjestämien jäsen- ja yleisötapahtumien osallistujamäärää; keskuksen tapahtumat ovat viime vuosina saavuttaneet kohdeyleisön vähintään nousujohteisesti. Oistat-keskus toimii tiiviissä verkostossa alan muiden järjestöjen kanssa.

TULOKSET

Suomen OISTAT-keskus on ollut jo pitkään yksi aktiivisimmista kansainvälisen kattojärjestönsä jäsenistä ja tehnyt suomalaista kulttuuria ja tekijöitä tunnetuksi niin ammattilaisten keskuudessa kuin myös suurelle yleisölle näyttelyiden kautta. Suomen OISTAT-keskus koordinoi menestyksellä vuoden 2019 Prahan kvadriennaalin Suomen osaston, jonka kuratoinnista ja taiteellisesta sisällöstä vastasi taiteilijaryhmä Kokimo.

Omalla toimialallaan ja laajemmin esittävien taiteiden kentällä Suomen OISTAT-keskuksen läheisiä yhteistyökumppaneita ovat mm Aalto-yliopiston Elokuvataiteen ja lavastustaiteen laitos, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu sekä ammattijärjestöistä Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry., Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry., Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry., Teatterialan ammattilaiset ry. sekä Suomen arkkitehtiiliitto SAFA ry. OISTAT:n jäsenistö koostuu edustettujen alojen ammattilaisista sekä em. järjestöistä ja näin toiminnan hyödyt kohdistuvat suoraan esittävien taiteiden elinvoimaisuuden vahvistamiseen. Näitä hyötyjä ovat mm. kriittinen sisäinen ja alojenvälinen dialogi, innovaatioihin ja trendeihin nopea reagoiminen sekä kansainväliset kontaktit ja näkyvyys.

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Suomen OISTAT-keskus pyrkii systemaattisesti keräämään ja tallentamaan kotimaiseen ja kansainväliseen toimintaansa osallistuvilta yhdistysaktiiveilta raportit osallistumisesta esimerkiksi kansainvälisen kattojärjestön organisoimiin tapahtumiin, näyttelyihin ja seminaareihin. Kansainvälisen toiminnan yksi keskeisistä kohteista on osallistuminen nelivuositain järjestettävään scenografian alan maailmannäyttelyyn Prahan Kvadriennaaliin.

Prahan kvadriennaali, Prague Quadrennial of Performance Design and Space 2023

Suomen OISTAT-keskus ry kuratoi ja koordinoi Suomen kansallisen näyttelyosaston scenografian ja esittävien taiteiden alan kansainväliseen Prague Quadrennial -maailmannäyttelyyn Prahaan ajalle 8.–18.6.2023. Työ on käynnissä ja huipentuu näyttelyosastoon ja festivaaliosallistumiseen ensi kesäkuussa.

Suomen OISTAT-keskus ry:n hallituksen jäsenistä muodostettu kuratointiryhmä on tehnyt kuratoinnin julkaisemansa open call -haun perusteella. Suomen on PQ23:ssa valittu edustamaan taiteilijaryhmä Bee Company – Mehiläisten seura, joka toteuttaa osaston sisällön ja näyttelysuunnittelun. OISTAT-keskus vastaa hankkeen koordinoinnista ja näyttelyjulkaisusta sekä järjestää näyttelyssä paikan päällä tarvittavia verkottumistilaisuuksia ja tapaamisia sekä osaston avajaiset. Näyttelyalueeseen on käyty tutustumassa Prahassa paikan päällä syksyllä 2022.

Tulevaa näyttelyä kuvaamme verkkosivuillamme näin:

The theme of PQ23 is RARE and the Finnish national exhibition will be addressed under the sub-theme a future vision for post-pandemic theatre, performance and scenography. With their work Bee Company asks an ecoscenographical question: what can a multidisciplinary artist collective learn from non-human ways of living, working and being creative? In addition to the honeybees, the working group comprises six members with diverse artistic backgrounds and practices. This allows for exciting cross-pollinations and novel entrances into shared performance making, exhibition practices, processes and perspectives. Both internally and externally, the group shares creative research processes and perspectives to explore what beekeeping and dancing as sharing lifeworlds with non-human others can be.

Bee Company koostuu seuraavista taiteilijoista: Ina Niemelä: convener, beekeeper, light artist, Suvi Tuominen: artist, performer, archaeologist, Marlon Moilanen: dancer, PhD candidate, Ingvill Fossheim: scenographer, bio artist, PhD candidate, Aino Aksenja: artist, landscape architecture student ja Matt Parker: sonospheric investigator, artist, researcher.

PQ:n *Fragments II* -näyttelyyn Suomen OISTAT-keskus ry on ehdottanut edustajaksi lavastaja Kalle Nurmisen (TaM) Oulun kaupunginteatterista. Näyttelyssä tutkitaan eri teatterintekijöiden kautta mittakaavoja lavastustaiteessa ja tila- sekä esityssuunnittelussa.

Prahan kvadriennaali on vuodesta 1967 järjestetty, maailman suurin esittävien taiteiden scenografian ja esityssuunnittelun (lavastustaiteen, pukusuunnittelun, äänisuunnittelun, valosuunnittelun) ja teatteriarkkitehtuurin kansainvälinen katselmus. Se järjestetään joka neljäs vuosi Prahassa. Suomen OISTAT-keskus ry on vastannut Suomen ammattilaisosaston koordinoinnista 1970-luvulta lähtien. Näyttely ja festivaali toimii suomalaisen scenografisen ja esittävien taiteiden osaamisen lippulaivana kansainvälisillä vesillä. Edellisellä kerralla

näyttelyssä oli noin 70000 kävijää 11 päivän aikana. Akkreditoituneita ammattilaisia, opiskelijoita muita alan osallistujia oli 8005, yhteensä 106 maasta. Vuoden 2015 näyttelyn jälkeen PQ on saanut EFFE-tunnustuksen yhtenä eurooppalaisena edelläkävijäfestivaalina.

Prague Quadrenniale on merkittävä ajankohtaisen skenografiatutkimuksen foorumi ja alan keskinen kansainvälinen kouluttautumistapahtuma. Ohjelmaan kuuluvien seminaarien, luentojen ja workshoppien lisäksi esittävän taiteen skenografian, tila- ja mediataiteen sekä arkkitehtuurin ja tilasuunnittelun alueella toimivat taiteilijat ja tutkijat vaihtavat näkemyksiä teosten, näyttelytoteutusten ja taiteellisten ja tutkimuksellisten konseptien ja ideoiden taustoista, yksityiskohdista ja yhä monitaiteisempänä ilmenevien taiteenalojensa kysymyksistä.

Prague Quadrenniale on myös kulttuurivientiä ja työllistämistä. Se tekee uutta suomalaista skenografiaa ja esitystaidetta kansainvälisesti tunnetuksi, niin yleisölle, muille suunnittelijoille kuin kansainvälisille yhteistyökumppaneille ja mahdollisille työnantajille. Näyttelyssä ja sen oheistapahtumissa näyttämötaiteen alan ammattilaiset verkostoituvat ja uusia yhteistyömahdollisuuksia syntyy, kun tekijät ja teokset kohtaavat toisensa.

Kansainvälinen PQ-näyttelyhanke on suunnattu skenografeille ja esittävien taiteiden alojen suunnittelija–taiteilijoille sekä opiskelijoille, näyttämötaiteilijoille ja alan tutkijoille sekä näyttämötaiteista kiinnostuneelle sekä kansalliselle että kansainväliselle yleisölle.

World Stage Design

Toinen keskeinen kansainvälinen OISTATin päätapahtuma on niinkään joka neljäs vuosi järjestettävä WSD, World Stage Design, joka järjestettiin viimeksi elokuussa 2022 Calgaryssa, Kanadassa. Seuraavan kerran tämä tapahtuma järjestetään vuonna 2025 Sharjahissa, Arabiemiraateissa.

Pohjoismaisen yhteistyön kehittäminen

Yhteistyötä pohjoismaisten alan toimijoiden kanssa halutaan lisää. Ruotsalaisten teatteritekniikan yhdistyksen (Svensk Teater teknisk Förening – STTF) ja valosuunnittelijoiden yhdistyksen (Svenska Ljussättareföreningen – SLF) kanssa yhteistyössä on pyrkimyksenä kehittää ja lisätä yhteispohjoismaista yhteistyötä, mahdollisesti esityssuunnittelun alan ja/tai teatteritekniikan tapaamisen tai messujen muodossa.

KANSAINVÄLINEN KATTOJÄRJESTÖ

Keskuksen kansainvälistä toimintaa pidetään yllä osallistumalla kansainvälisen hallituksen, eri komissioiden ja työryhmien toiminnan kehittämiseen ja niiden valitsemien projektien edellyttämään työskentelyyn. Suomen OISTAT-keskuksella on pysyvä edustus komissioissa Performance Design, Education, Architecture, Technology sekä Research.

OISTAT Performance Design

Komission tehtävänä on edistää esittävän taiteen audiovisuaalisen alan ammatillisen tiedon ja kokemusten vaihtoa sekä lisätä kansainvälistä verkottumista, yhteistyötä, keskustelua ja näkyvyyttä.

Komission alaisuudessa toimivat myös omaan alaansa erikoistuneet alakomissiot (Sub commissions) Lighting, Sound, Costume ja Space Design, joiden toiminta on aktiivista ja joihin osallistuminen on kaikille OISTATin jäsenille mahdollista sekä vapaaehtoista.

Kokouksia pyritään järjestämään ainakin kerran vuodessa. Suomen edustaja, valosuunnittelun lehtori Kimmo Karjunen toimii Lighting Design alakomission toisena puheenjohtajana yhdessä Nick Moranin (UK) kanssa, ja pukusuunnittelija Ulla-Maija Peltola edustaa keskusta Costume-alakomissiossa.

Komission kokousten yhteydessä järjestetään yleensä kokouksen aiheeseen liittyviä seminaareja, näyttelyitä ja koulutustapahtumia. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena on esitellä uusia innovaatioita ja tarjota myös alan opiskelijoille mahdollisuus tavata skenografian alueen johtavia ja aktiivisia taiteilijoita. Komissio organisoii Scenofest -koulutustapahtumaa ja WSD-näyttelyä muiden komissioiden kanssa yhteistyössä. Suomen edustaja on keskuksen hallituksen jäsen Sampo Pyhälä.

OISTAT Education

OISTAT Education on aktiivinen komissio, johon kuuluu paljon alan yliopistojen professoreita ja muita opettajia. Suomen OISTAT-keskuksen edustaja osallistuu komission uusien projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen, joista mainittakoon esim. esittävän taiteen koulutuksen koordinointi. Komissio toteuttaa ja organisoii laajoja koulutustapahtumia kuten erityisesti opiskelijoille suunnattu työpajatapahtuma Scenofest.

OISTAT Research

Suomen OISTAT -keskus osallistuu komission puitteissa skenografiatutkimuksen kehittämiseen. Komissiossa edistetään kansainvälistä yhteistyötä esittävän taiteen tutkimuksen alueella. OISTAT Research on muotoutunut kansainvälisen OISTAT:n aktiiviseksi komissioksi ja se järjestää sisällöllisesti kunnianhimoisia seminaareja kokouksensa yhteydessä. Research-komissio kehittää myös alan kansainvälistä tutkimusta käsittelevää julkaisutoimintaa. Suomen OISTAT -keskusta komissiossa edustaa skenografi Antti Mattila.

OISTAT Architecture

Komission tehtävänä on lisätä teatterialan arkkitehtien keskinäistä kommunikointia ja yhteisymmärrystä maailmanlaajuisesti. Komissio tarjoaa foorumin ammatilliseen kasvuun, tutkimusprojektien kehittämiseen sekä informaation keräämiseen ja levittämiseen. Suomen OISTAT -keskuksen komissioedustajana on toimii toimitusjohtaja Janne Auvinen.

OISTAT Technology

Komissio mahdollistaa foorumin tietojen ja kokemusten vaihtamiseen teatteritekniiseen alaan liittyvissä asioissa, on sitten kyseessä standardit, työsuojeluasiat tai muut tiedon keräämiseen tai jakamiseen liittyvät projektit. Tämä yhteistyö on keskeistä kehitettäessä maailmanlaajuista turvallista, uusiutuvaa ja taiteellista teatteritekniologiaa. Suomen keskusta komissiossa edustaa valosuunnittelija, käyttöpäällikkö Heikki Örn.

Komissiokokouksista aiheutuvat kustannukset

Aikaisempi pyrkimys on ollut, että komissiokokousten isäntämaat kustantavat osallistujien majoituksen ja maksavat osittaisen päivärahan tai ylläpidon kokouspäiviltä. Globaalin taloustilanteen kiristyttyä joutuvat kansalliset keskuksset yhä enenevässä määrin kuitenkin vastaamaan myös edustajiensa majoituskustannuksista. Kansalliset keskuksset ovat sitoutuneet vastaamaan virallisten edustajiensa matkakustannuksista. Viime vuodet ovat olleet koronapandemiasta johtuen etäkokousten aikaa, jolloin matkakustannuksia ei ole tullut. Läsna'kokouksiin ollaan kuitenkin palaamassa.

KOTIMAINEN JA POHJOISMAINEN TOIMINTA

Webinaarit

Suomen OISTAT-keskus ry aloitti vuodenvaihteessa 2020–2021 webinaarien sarjan, jonka tarkoituksena on lisätä suomalaisen teatterikentän tietoa ulkomaisen teatterikentän työskentely- ja tuotantotavoista. Parituntisissa virtuaalitapaamisissa kuullaan lyhyitä presentaatioita ja haastatteluita ulkomaisilta teatteriammattilaisilta sekä teknisen toteutuksen ja tuotannon että taiteellisen suunnittelun puolelta ja keskustellaan teemoitetuista kysymyksistä. Webinaarien järjestämisessä mukana on yhteistyöverkosto, jossa osallisena on mm. Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry. ja muita alan järjestöjä. Sarjaa jatketaan vuonna 2023 vähintään yhdellä tapahtumalla keväällä ja syksyllä.